

Richtlijn Middelengebruik

Deze richtlijn gaat over het omgaan met het gebruik van alcohol, drugs en tabak bij jeugdigen tot en met 23 jaar in de ambulante en residentiële jeugdhulp, jeugdbescherming, verstandelijk gehandicaptenzorg voor jeugdigen en de justitiële jeugdinrichtingen (inclusief reclassering).

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Middelengebruik voor jeugdhulp en jeugdbescherming* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van zes werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Middelengebruik voor jeugdhulp en jeugdbescherming* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Inleiding

Lees paragraaf 'Gedeelde besluitvorming'.

1. Hoe krijgt gedeelde besluitvorming een plaats binnen de hulp die je uitvoert? Welke punten herken je?

Hoofdstuk 2: Definities, concepten en afbakening

2. Ben je bekend met de gevolgen van middelengebruik onder jongeren?

3. a. In hoeverre denk je dat risicovol middelengebruik voldoende wordt opgemerkt in jouw organisatie?

b. Wat is nog nodig om middelengebruik goed te signaleren?

Hoofdstuk 3: Risicofactoren

4. Hoe wordt binnen jouw organisatie aandacht besteed aan aanwezigheid van problematisch middelengebruik in combinatie met psychische problemen of gedragsproblemen? Wordt er bijvoorbeeld nagegaan of er factoren aanwezig zijn die het risico op de ontwikkeling van problematisch middelengebruik vergroten?

Hoofdstuk 4: Screening en diagnostiek

5. Is middelengebruik binnen jouw organisatie bespreekbaar met jeugdigen en ouders? Op welke manier gebeurt dit en wat zijn hierbij verbeterpunten?

6. Wordt er in jouw hulpverleningstrajecten altijd nagegaan of er sprake is van middelengebruik (omvang en motivatie & omstandigheden)? Zo ja, welke instrumenten gebruiken jullie hiervoor?

Hoofdstuk 5: Selectieve preventie en geïndiceerde preventie.

7. a. Welke interventie(s) uit de richtlijn worden binnen jouw organisatie gebruikt?

b. Bedenk of je hierbij tegen zaken aan loopt die je graag eens zou willen bespreken met een collega. Wat kan jouw organisatie verbeteren met betrekking tot preventie van middelengebruik? Is het wenselijk om over te stappen op een van de interventies uit de richtlijn?

Hoofdstuk 6: Behandeling

Lees paragraaf 'Algemene werkzame elementen van behandelinterventies'.

8. Herken je deze werkzame elementen in jullie huidige behandelaanbod? In hoeverre zijn jullie bekend met motiverende gespreksvoering?

Lees paragraaf 'Behandelinterventies'.

9. a. Welke behandelinterventie(s) uit de richtlijn worden binnen jouw organisatie gebruikt?
- b. Bedenk of je hierbij tegen zaken aan loopt die je graag eens zou willen bespreken met een collega. Wat kan jouw organisatie verbeteren met betrekking tot preventie van middelengebruik? Is het wenselijk om over te stappen op een van deze behandelinterventies?

Hoofdstuk 7: Basishouding en competenties

10. Wat zijn jouw normen als het gaat om middelengebruik, en welke effecten (positief/negatief) heeft dit op de jeugdigen waar jij mee werkt? Heb je het hier ook over met elkaar als collega's?
11. Welke aandacht voor na- en bijscholing is er voor middelengebruik binnen jouw eigen ontwikkeling en in jouw organisatie? Zou dit beter kunnen en zo ja, hoe dan?

Hoofdstuk 8: Organisatie

12. Is er in jouw organisatie een aandachtsfunctionaris aangesteld en/of zijn er afspraken vastgelegd in een protocol binnen jouw organisatie over (het aanpakken van) middelengebruik?
13. a. Wat vind je voor je eigen werk/binnen je eigen team belangrijk uit deze richtlijn?

b. Op een schaal van 1-10, in hoeverre worden de aanbevelingen gebruikt in je werk/binnen jouw team?

c. Hoe kun je deze aanbevelingen nog beter toepassen in je werk?

Cliëntversie/Informatie voor ouders

14. Op welk moment binnen het hulpverleningsproces komt de informatie voor ouders van de richtlijn aan bod?

Over Richtlijnen

Richtlijnen ondersteunen jou als professional om samen met cliënten te beslissen over de best passende hulp. Richtlijnen geven onderbouwde aanbevelingen op basis van wetenschappelijk onderzoek, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van cliënten. Richtlijnen worden regelmatig aangepast. We adviseren altijd de website te raadplegen voor de meest actuele versies: www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

